

Fonoteca de folclor „George Ilașcu”

Joc și cântec popular vasluian

George Ilașcu, 1982

FONOTECA DE FOLCLOR „GEORGE ILAȘCU”

JOC ȘI CÂNTEC POPULAR VASLUIAN

Text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter

Iași, 2020

Consiliul Județean Vaslui
Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

Editor: Lucian-Valeriu Lefter
Fonoteca: George Ilașcu
Grafică: Anca Isabela Iacob

Coperta I: Desen de Georgiana Eșanu; detaliu din afișul
Festivului Internațional de Folclor „Hora din străbuni”,
Vaslui, 19-22 septembrie 2013

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Fonoteca de folclor "George Ilașcu" : joc și cântec popular vasluian /

text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter. - Iași : PIM, 2020

ISBN 978-606-13-5910-3

I. Lefter, Lucian-Valeriu (text) (antolog.)

78

George Ilașcu se identifică cu imaginea coregrafiei județului Vaslui, al cărui teritoriu l-a străbătut în lung și în lat, aici fiind și locul unde s-a născut: Miclești, 18 noiembrie 1938. Părinții săi, Vasile și Soltana, i-au fost cei dintâi mentori în deprinderea primilor pași de joc.

Începuturile sale de profesionist al jocului popular s-au petrecut în 1964, la Bârlad, în calitate de coregraf al Consiliului Județean al Sindicatelor, iar în 1968, o dată cu reorganizarea administrativă, a trebuit să se mute la Vaslui. A instruit formațiile de dansuri ale întreprinderilor județene și a colaborat, încă de la înființare, cu ansamblul folcloric „Trandafir de la Moldova”, pe vremea când activa la Bârlad și Vaslui, condus de profesorul Nicolae Balan.

Începând din 1982, George Ilașcu a fost coregraf la Centrul Județean al Creației Populare, până în anul 2000, însă activitatea sa coregrafică a continuat și după pensionare. Astfel, în 2016, grupul folcloric „Joc” al clubului pensionarilor din Vaslui sărbătorea zece ani de activitate.

Mai toate ansamblurile de dansuri populare din județul Vaslui îi datorează existența, precum cele de la Murgeni, Ivești, Oșești, Lipovăț, Miclești, Muntenii de Sus, Negrești, Todirești, Vetrișoia, Zăpodeni ș.a. După 1990, a realizat o legătură între cele două mări ale Prutului, prin colaborarea ansamblurilor de la Murgeni, jud. Vaslui și Ialoveni, Republica Moldova. Însă un reper al vieții sale a fost și activitatea de coregraf al ansamblului „Stejărelul”, condus de Temistocle Diaconu, care a funcționat la Pădureni în perioada 1975-2000 și care a reprezentat România de multe ori în afara țării.

George Ilașcu a cules și înregistrat vechi jocuri populare, cele de pe Valea Vasluiului fiind publicate într-un volum, *Jocuri populare vasluiene*, în 1997, continuat cu cel de-a doilea volum în 2013, care cuprinde preponderent jocuri performate la obiceiurile de Anul Nou din arealul întregului județ. De multe ori, pe vreme însorită sau înnegurată, pe drumuri de piatră sau prin

noroaie, a pornit pe teren singur sau alături de colegul său, folcloristul Dan Ravaru (1941-2020), cel care a și scris o prefață la cel dintâi volum. Uneori, așa cum se poate audia din câteva înregistrări, vechile jocuri au putut fi reconstituite doar din murmurul melodic al unor bătrâni care păstrau în amintire petrecerea sărbătorilor tinereții.

La origini, dansul avea funcții magice, iar treptat, „în cadrul procesului de desacralizare, dansurile și-au pierdut funcționalitățile lor originare devenind manifestări sărbătorești, prilejuate de defulare și de cunoaștere a tinerilor”¹. Iar cel mai ilustrativ exemplu este al horei, întâlnit în toate zonele țării: „Dansul, în variantele sale izvorând din adâncul timpului, dar și în cele actuale, constă în principal în alcătuirea unui cerc de dansatori bărbați și femei care se rotesc circular, după reguli diferite de la o zonă la alta, și după melodii la fel de diferite ca linie interpretativă, dar păstrând toate un ritm unic”, amintind de

¹ Dan Ravaru, *Jocuri populare pe Valea Vasluiului*, prefață la: George Ilașcu, *Jocuri populare vasluiene*, Vaslui, 1997, p. 10.

originea magică prin rotirea dansatorilor care constă în „imitarea rotirii soarelui, lunii, stelelor, a întregului univers”².

Până în 1997, apăruse doar culegerea de folclor coregrafic *Jocuri populare de pe Valea Tutovei*, publicată de Gheorghe Sfârlogea în 1973, precedată de o culegere de cântece și melodii de joc din județul Vaslui, „*Drag mi-e cântecul și jocul*”, de Nicolae Balan și Mircea Stan, tipărită în 1972. Însă apariția lucrării lui George Ilașcu, pe atunci maestru coregraf în cadrul Centrului Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Vaslui, a avut menirea de a păstra originalitatea jocului popular local și de a „instaura pe deplin un climat nou în crearea spectacolului coregrafic, definit de atașamentul total față de ceea ce este frumos și adevărat în dansul popular”³.

Vreme de peste două decenii, George Ilașcu a realizat anchete în satele județului Vaslui. De pildă, pentru cele 12 localități aferente bazinului hidrografic al râului Vaslui, care au gravitat în jurul târgurilor Vaslui și Codăești, a intervievat 60 de informatori cu vârste între 20 și 85 de ani, rezultând peste 50 de piese

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, p. 13.

coregrafice incluse în volumul din 1997, dintre care jocurile din Dănești fuseseră deja publicate⁴. Prospecțiunile coregrafice s-au extins și în restul județului, pe văile Bârladului, Racovei și Tutovei, cu târgurile Negrești, Pungești și Puiesti, pe cea a Elanului sau a Prutului, așa cum o dovedesc materialele incluse în cel de-al doilea volum al jocurilor populare, din 2013, dar mai ales prin această fonotecă de folclor, care întregeste cercetarea maestrului coregraf.

În cadrul jocurilor mixte vechi, preponderent hore și sârbe, li s-au alăturat jocurile de perechi, mai noi, dar care au preluat ideea de cerc prin poziționarea perechilor. Însă jocurile bărbătești au păstrat funcționalitatea arhaică a dansului, a sensului ritualic lipsit de erotism, cel mai frecvent la jocurile performate de sărbătoarea Anului Nou, fiind așa cum preciza Dan Ravaru,

⁴ Constantin Gh. Radu, Neculai N. Maftai, *Dănești. Etnografie și folclor*, București, 1980, p. 98-135, astfel: Hora, Galopul, Gândul mâței, Pădurețul, Busuiocul, Băsmăluța, Polca, Alivencile, Floricica, Tropoțița, Frunza macului, Horboțița-n două părți, Polca pe furate, Sârba, Călărașul, Jumătate joc; informatori: Vasile Popovici, 85 de ani; prof. Constantin Didilescu, 60 de ani.

„impresionante și prin nota de solemnitate, de ceremonial care se desprinde din fiecare mișcare a dansatorilor”⁵.

Acompaniamentul muzical conservă devenirea istorică prin instrumentele folosite, trișca, fluiorul, cavalul, cobza, vioara și celelalte instrumente care formau tarafurile, înlocuite ulterior de fanfare. Deși „melodiile călătoresc din sat în sat”, fiind agreate o perioadă de timp și apoi înlocuite, unele se disting și „se permanentizează într-o localitate sau alta”⁶, precum la Perieni, Gușitei, Cârja, Zăpodeni, Miclești etc. Nu există o corelație evidentă între diferitele variante coregrafice ale horelor și sârbelor cu piesele muzicale, însă în cazul jocurilor de perechi lucrurile stau diferit. Astfel, *Floricica*, *Alivencile*, *Frunza nucului* se remarcă printr-o melodie specifică, figură aparte făcând *Rața* și *Ciobănașul*, care sunt jocuri de grup cu melodii particulare de acompaniament. În general, „ca stil muzical melodiile de joc din județul Vaslui reprezintă o remarcabilă unitate, excepție făcând prezența ritmului aksac sau geampara (la *Capră* și *Mușama*) de

⁵ Dan Ravaru, loc. cit., p. 14.

⁶ *Ibidem*, p. 15-16.

proveniență mai nouă din alte provincii românești, în primul rând Dobrogea”⁷.

După cum am arătat altădată, modernizarea societății românești a adus alături de horă și sârbă dansuri noi care „prin însăși numele lor trădează originea: *polca*, *mazurca* și *rusasca*, din spațiul polono-ucrainean, toate contribuind la îmbogățirea repertoriului românesc cu noi forme de dansuri adaptate ritmurilor de *hore* și *sârbe*, care deja se dansau atât tradițional, în cerc, cât și în perechi. Avem în vedere grupul celor 22-24 de dansuri, [...], performate la sărbători și la diferitele ocazii din viața satului: *Hora*, *Sârba*, *Bătuta*, *Corăbeasca*, *Floricea*, *Ciobănașul*, *Rața*, *Polobocul*, *Sfredelușul*, *Coasa*, *Zurgalăul*, *Șperla*, *Țigăneasca*, *Lelița*, *Polca*, *Rusasca*, *Mazurca*, *Galopul*, *Stejărelul*, *Pădurețul*, *Alunelul*, *Șapte fete* etc. interpretate, din vechime, la frunză, fluier, caval, trișcă, tilincă și cimpoi sau la vioară, cobză și taraf, ulterior de către alămurile fanfarelor țărănești”⁸.

⁷ *Ibidem*, p. 16.

⁸ *Asta-i hora din străbuni*, Text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter (Fonoteca arhivei de folclor „Vasile Adăscăliței”, vol. 3, Jocuri și cântece bătrânești), Iași, 2019, p. 7-8; și în acest volum, se află repertoriul acestor

Diversitatea acestor jocuri a fost mai vizibilă în unele sate, care aveau o tradiție muzicală mai bogată, precum la Miclești, Puiești, Bogdana, Dănești etc. Și lăutarii, alături de rapsozi renumiți, au putut îmbogăți folclorul local: cimpoierii de la Perieni, trișcarii de la Muntenii de Sus, vioariștii Axinte Pericle de la Gușiței, Vasile Gându de la Dobârceni, Ion Chiriac de la Puiești, Ilie Ilie și Gheorghe Furcoi de la Oșești, Costică Banu de la Bogdana, alături de cobzarul Nacu din același sat, Gheorghe Păduraru de la Florești, rapsod la țiteră și fluier, Emilian Garofa de la Portari, interpret al Mioriței și doinitor la fluier și caval ș.a.; dintre aceștia s-au ridicat vioariști ca Petrică Pavel și Năstase Barbu, membri ai vechiului ansamblu „Trandafir de la Moldova”.

Un rol substanțial în comunitatea locală l-au avut și întemeietorii de ansambluri și grupuri corale. Învățătorul Temistocle Diaconu a înființat la Pădureni ansamblul „Stejărelul”, ai cărui instrumentiști și dansatori au devenit cunoscuți în străinătate. La

jocuri din județul Vaslui, precum la Bogdana, Fâstâci, Gherghești, Ivești, Negrești, Oșești, Rafaila, Todirești, alături de cel al altor județe ale Moldovei (Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vrancea), înregistrat în urmă cu 40-50 de ani.

Ivești, Georgeta Ioan a știut să transmită noilor generații vechile colinde și cântece populare, prin ansamblul „Rapsozii Iveștilor”. La Huși, Valerică Petraru și Virginel Solomon, care și-au făcut ucenicia la Pădureni, au reînființat ansamblul „Trandafir de la Moldova”. Toți, prin activitatea lor, au perpetuat repertoriul melodiilor și al jocurilor populare locale, care astfel au devenit cunoscute atât în țară, cât și peste hotare.

STRIGĂTURI LA JOC⁹

Miclești

Ș-am zis verde baraboi
Hai cu hora pe bățai,
Busuioc și busuioc
S-o batem aici pe loc.

Cine-n horă n-o juca
Să-i moară ibovnica,
Să vie să-i dau pe-a mea

⁹ Pentru strigături din județul Vaslui, culese în anii 1964-1972, vezi și George Ilașcu, *Jocuri populare vasluiene*, 1997, p. 350-374; de asemenea, *Asta-i hora din străbuni*, p. 15-17, nr. 133-134 (Oșești, 1969, înregistrare de V. Adăscăliței și Lucia Cireș).

Că e-naltă și lălăie
Și se ține de călcăie.

Asară ș-alaltă sară
M-a bătut bărbatu' iară.
M-a bătut m-a chinuit
Ca să mă las de iubit,
De iubit nu m-oi lăsa
Pân' mi-o zice „veșnica”.

M-am gândit să fac o casă
Damingeana nu mă lasă,
M-am gândit să fac o șură
Damingeana-i largă-n gură.

Asta-i hora de pe coastă
Bătrâneasca legănată
De la cei bătrâni lăsată.

Măi băieți ca florile,
Jucați bine horile,

Hora veche de demult
O mai joc și-o mai ascult.

Ș-apoi ca să treci la loc
Că te-ai săturat de joc.

Foaie verde trei scaieți
Hai la horă dacă vreți,
Dacă nu, nu vă prindeți
Și de mine rămâneți.

Siminoc, siminoc,
Tare-i bine la mijloc,
Și ni-i drag cu cine joc
Că miroase-a busuioc.

Zăpodeni

Frunză verde matostat
Jocu-i din bătrâni lăsat,
Joacă fetele cu foc
Cu flăcăii la un loc.

Oșești

Asta-i horă din străbuni,
Făcătoare de minuni.
Asta-i hora horelor
Dragostea nevestelor.

Hai, băieți ca florile,
Jucați bine horile,
Hora veche de demult
O mai joc și-o mai ascult.

Florinică flori de dor,
Uite-acuma la picior!
Și iar verde măr domnesc
Ista-i joc moldovenesc!

Siminoc, siminoc,
Șapte zeci de roate-n loc,

I-auzi una la podea
Și-nc-odată, tot așa!

I-auzi două la podea,
Și-nc-odată, tot așa!

I-auzi una, uite-acuma,
Și-nc-odată, tot așa!
Pe sărite c-am s-o fac,
Și-nc-odată, tot așa!

Joacă bine, fată hăi,
Nu te mai uita-napoi,
Noi suntem din multe sate
Și jucăm care cum poate.

Astă fată joacă bine
Și se uită tot la mine,
Cum se uită-n altă parte
Ea se-mpiedică și cade.

Faceți hora măi băieți
Care vreți, care puteți,
Care nu mai rămâneți

Răzâmați pe la păreți.

Horile, horile-s bune
Horile-n pământ m-or pune.
Horile, horile-mi plac
Horile-n pământ mă bag.

Dumești

I-auzi sârba și-un călcâi
Pe săltate, măi flăcăi,
Că-s flăcăi din multe sate
Și joacă care cum poate.

Asta-i fata laudată
Cu casa nemăturată,
Gozul de l-ar mătura
Cu lopeți l-ar arunca.

Să fii bade ca o cruce
După tine nu m-oi duce,
Că-n sat ești ca macu'

În ascuns frate cu dracu'.
Mușama, mușama,
Hai cu hora la dreapta
Mușama, mușama,
Hai cu hora la stânga.

Foaie verde păpușoi
Faceți hora câte doi.

Foaie verde mărăcine
Du-te dragă de la mine,
Tu te duci și alte vine
Mai frumoasă decât mine.

Foaie verde fir rogoz
Faceți hora cum a fost
Mușama, mușama,
Hai cu hora la dreapta.
Mușama, mușama,
Hai cu hora la stânga.

Lipovăț

Frunză verde trei măslina,
Hai cu hora după mine,
Frunză verde trei migdale,
La pământ și sai mai tare.

Busuioc și busuioc,
Jucați hora ici pe loc,
Tot pe loc, pe loc,
Să răsară busuioc.

Busuioc și lămâiță
Joacă bine, măi bădiță,
Jucați hora-n două părți
Și la stânga dacă puteți.

Oi juca pân-a-nsera
Să mă vadă mama mea,
Că eu joc și știu juca
Jocu' meu din Moldova
Cu mândruța altuia.

Așa m-o-nvățaț mămuca
Ca să joc bine bătuta.
Ne-o pus la picioare foc
Să nu pot să stau pe loc.

Când oi zice a-naiba
Cu bătuta la dreapta,
Când oi zice spic ales
Bateți stângul cât mai des.

Codăiești

Frunză verde siminoc
Haideți, măi, cu toți la joc,
Și jucați mai legănat
Cum îi jocul nostru-n sat.

Jocă fată-ncetișor
Nu mă călca pe picior,
Nu te mai uita la mine
Că nu știu a juca bine.

De jucat aș tot juca
Dar mă tem că o-nsera,
Și mama s-o supăra
Dacă n-o voi asculta.

Busuioc, busuioc,
Hai cu toți intrați în joc,
Câte unu' câte doi
Cu picioarele amândoi.

Hai cu toți jucați odată
Mărunțică, hurducată,
Hai cu toți, cu mic cu mare,
Să o-ntindem pân' la vale.

Perieni

Foaie verde trei scaieți
Dați la stânga dacă vreți,
Și la dreapta tot așa
Să jucăm pân-o-nsera.

Frunțișeni

Când oi zice spic ales
Joacă fata cu folos,
Și iar verde siminoc
Jucăm hora-ici pe loc.

Foaie verde baraboi
Dați la stânga câte doi
Din picioare hopa, trop,
Ca să nu stăm la un loc!

Și-am zis verde solz de pește
Jucăm hora voinicește,
Și iar verde de cicoare
Hai cu toții la hora mare.

Nu te prinde bade-n joc
Că n-ai poale la cojoc,
Prinde-te-n hora mea
Că ești harnic și-ai juca.

Cârja

Foaie verde busuioc
Am pornit cu toți la joc,
Să jucăm hora de mână
S-o jucăm o săptămână.

Mama m-a certat cu foc
Că n-ai poale la cojoc,
Să-ți iei bade unul nou
Ca să joci de Anul Nou.

Zii, bădiță, mai cu foc
Că diseară vreau să joc,
Și mă-nvârte pe-un călcâi
Uite-așa, bădiță, hăi!

Și mie place bădița
Că-mi sărută gurița,
Și-mi place la horă-n joc
Cum îi ard ochii cu foc.

Drag mi-e bădița 'nalt
Și la mers ca legănat,
Drag mi-e bădița-n joc
Când se leagănă cu foc.

Unde pune picioru'
Se aprinde mohoru',
Unde-arunc-un ochișor
Arde sufletețu' de dor.

Epureni

Uite una, uite două,
Cu picioarele amândouă!
Sus cu dreptu', cât mai sus,
Și cu stângu', cum v-am spus!

I-auzi una, și-ncă una, tot așa!
I-auzi două, și-ncă două, tot așa!
Și iar verde bob de linte,
Și-ncă una pe sărite!

I-auzi una, bat-o bruma,
I-auzi două, cu-amândouă,
I-auzi patru, fată, hăi,
Și la stânga pe bătai.

I-auzi una cu stângu'
Și-nc-odată tot așa.
Și iar verde trei scaieți
Hai cu două, dacă vreți,
Și-nc-o-dată tot așa.

Frunză verde de-alior
Forfecuța fetelor
Și-ncodată tot așa.
Și-am zis verde pădureț
Pe săltate dacă vreți
Și-ncotro tot așa.

Zorleni

Foicică matostat
Jocu-i din bătrâni lăsat,

Foicică baraboi
Să jucăm ca pe la noi.

Joacă fetele cu foc
Cu flăcăii la mijloc,
Să jucăm bătutele
Tot în rând cu fetele.

Foaie verde trei alune,
Cine n-are dor pe lume
Să vină la mine anume,
Că mai am și mai rămâne
Și nu-l dau la orișicine.

Bade, doru' de la tine
Peste dealuri multe vine,
Și se bagă-n sân la mine.
Eu întreb la ce se bagă,
El spune că are treabă.

Bade, câte mândre ai

La toate gură le dai,
Ține, bade, gura ta
Până când te-i însura.

Ivești

Tot pe loc, pe loc, pe loc
Să răsară busuioc,
Busuiocul fetelor,
Dragostea flăcăilor.

Bade-al meu de astă vară
Mă roagă să-l iubesc iară,
Dar nu-s floare de secară
Să-nfloresc a doua oară.

Auzit-am, bade, hăi,
Că te ceartă măta rău
De când te-am îndrăgit eu.
Dar să-i spui maică-tii așa,
Să-ngrădească livada.

Iana

I-auzi una, numai una, ia
I-auzi două, numai două, ia
Două fire, două paie
Jucați sârba pe bătaie
Și-nc-o dată tot așa.

Mitoc

Ia te uită uită, măi,
Cât îi de frumos la noi,
Jucăm sârba mai cu foc
Cu tot neamu' la un loc.

Hai, picior după picior,
Câte-o fată ș-un ficior.
Și iar verde siminoc
S-o gătit sârba de gioc.

Rădeni

Busuioc și lămâiță,
Hai cu noi la sârbuliță,

I-auzi sârba și-un călcâi
Pe săltate, fată, hăi,
I-auzi trei și arată-le
La pământ și bate-le.

Frunzuliță strop de rouă,
Bine ne mai șade nouă,
Să jucăm o bătrânească
Cine-o știe să trăiască.

Dați la stânga și la dreapta
Să nu se răstoarne roata,
Câte trei pași răsuciți
Pământul să-l bătuciți.

Dreapta trei, că-s mărunțale,
Și la stânga, tot-acele!
Și iar verde grâu mărunț,
Cu bătaie la pământ!
Bate bine cu dreptu'
Una, două, trei mai mărunțale.

CÂNTECE

Puiești

Bărbatul meu nu este mort¹⁰

Și-acuma luptă cot la cot
Pe frontieră.
Bărbatul meu când a plecat
Cu doi copii mici m-a lăsat
Și-n bogăție.
Bărbatul meu când a venit
Cu trei copii mici m-a găsit

¹⁰ Pentru altă variantă, vezi *Bate vântul vârfurile*, text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter (Fonoteca arhivei de folclor „Vasile Adăscăliței”, vol. 2, Cântece de dor și jale), Iași, 2018, nr. 67 (Ivești, 1974).

Și-nruinată.
Bine vorba nu sfârși
Și-atunci la ușă se auzi
O ciocnitură.
Dați-mi drumul c-am venit
De la războiul cel cumplit
Și eu acasă.
În casă când am intrat
Pe mine nu m-a-ntrebat
De sănătate.
La copii s-a aruncat
Ca să-i mai vadă.
Atunci din doi a găsit trei
Din ochii lui apar scântei
Și-mi strigă tare:
Să-ți iai copilul ce îl ai
Și la mine să nu stai
Nicio secundă.
Ea copilul l-a luat
Și-n lumea largă a plecat
Nenorocită.

Războiul a fost pentru noi
Iar voi femei făr' de nevoi
V-ați dat la alții.
Ea copilul l-a luat
Și-n lumea largă a plecat
Nenorocită.

Și iar verde de trei nuci

Pleacă patruzeci și cinci.
Și iar verde de trei nuci.
Din urma căruțelor
Mamele recruților.
Întoarce-te, mamă,-napoi
Că noi mergem la război
Câte unu', câte doi,
Și ne dă linia întâi.
Mamă, dac-ai muri eu
Să vii la mormântul meu.
Mormântul meu e însămnat
Trei coroni de flori la cap,
La picioare-un liliac

Și pe piept un pui de mac.
Jelește, maică, cu drag
Căci și eu Ț-am fost ficior,
Ș-am scos boii din obor
Și i-am pus la plugușor.
Două brazde că am tras
Ordinul că m-a chemat,
În război că am plecat
Linia întâi cân' ne-o băgat.

Tăcuta

Ș-asară am fost la clacă

N-am găsit față să-mi placă.
Fata care-mi place mii
N-o lasă mă-sa să vii.
Ș-o ține-nchisă-n casă
Ca la mine să nu iasă.
Ș-o ține în colivii
Ca la mine să nu vii.
Rău blestem pe maică-sa

Că ne-a stricat dragostea.
Ș-o să râdă lumea-n sat
Că tu, dragă, m-ai lăsat.

Foaie verde bob năut

Desfă, mândro, ce-ai făcut
Să nu mai bat boii mult.
Ce-am făcut nu pot desface
Măcar boii să mă calce,
Că nu ți-am făcut ca să mori
Ți-am făcut ca să te-nsori.
Nu ți-am făcut ca să mori
Ți-am făcut ca să te-nsori,
Să te-nsori de două ori
Și să ai nouă ficii.
Și la urm-o copiliță
Să te ducă de mânuță
C-așa-i meritat, bădiță.

Foaie verde, foaie lată,
La cumătra lăudată

Șade cânepa-n poiată.
Cânichioara cea din vară
O dorm mâtâli pe-afară.
Cânichioara cea din toamnă
Șădi-n pod ca o cucoană.
Foaie verde matostat
La cumătru' lăudat
Șădi fânu' neadunat.

Chetrești

Mulți flăcăi s-au adunat

Cu fetele-n sat.
Ele râd și stau la sfat
Cu bătrânele.
Ele râd și se-mbrâncesc
Și bătrânele privesc.
Numai una stă deoparte
Suspină de dor,
Se mârhește, din păcate,
De dragostea lor.

Vino, soro, de ia apă
Că doar n-ai fi bletemată.
M-am jurat pe înserat
Să nu stau la sfat,
Să nu-nceapă a săruta
Și-apoi m-o lăsat.
Lasă, soro, nu-ți mai pese
Că noi toate om fi mirese.

Ivești

Frunză verde nucă seacă
Miercuri-joi recruții pleacă.
Merg părinții să-i petreacă
Că ei pleacă la armată.
Doar pe mine n-are cine
Că sunt singurel pe lume,
Tata-i bătrân și nu poate
Mama-i putredă pe-o parte.
Vinde, tată, pe Joian
Să fac armata un an.

Vinde, tată, pe Lunilă
Să fac armata o lună.
Tata a zis că nu poate
Și-am făcut armata toată.

Când eram la mama fată
Mâncam turtă coaptă-n vatră
Făceam treabă, nu făceam,
Fata mamei tot eram.
Dar de când m-am măritat
Am pâine de grâu curat,
O mănânc tot cu necaz
Și cu lacrimi pe obraz.
Toată ziua robotesc
Pe bărbat să-l mulțumesc.
Greu-i, Doamne, prin străini,
Ca floarea prin măracini.
Floarea înflorește-odată
Dar străinul nu te iartă.
Floarea înflorește-o floare
Dar străinul te omoară.

De ți-i foame ori și-i sete
Străinul tot nu te crede.

Așa am pățit și eu
Vai de sufleteul meu.

COLINDE

Ivești

*Prin cel cer, prin cel
mărgel¹¹*

Hoi lerui, Doamne,
Prin cel verde vișinel.
Legănat în tafturi verzi
Hoi lerui, Doamne,
Dară în leagăn cine șăde?

Maria, fată frumoasă,
Hoi lerui, Doamne,
Șade la gherghef și coasă.
Coasă, coasă, binghinește,
Hoi lerui, Doamne,
De-un guler și de-o năframă.
Hoi lerui, Doamne.

.....

Dinaintea istor curți

Lerui, Doamne,
Este-un stol de porumbei
Lerui, Doamne,
Iar Ion, Sfântu' Ion,
Lerui, Doamne,

¹¹ Pentru varianta completă, vezi Lucia Cireș, *Colinde din Moldova. Cercetare monografică* (Caietele Arhivei de Folclor, V), Iași, 1984, p. 99 (Ivești, 1975).

Scoate arcu și săgeata.
Lerui, Doamne,
Doamne, nu mă săgeta
Lerui, Doamne,
Că nu suntem porumbei
Lerui, Doamne,
Și suntem toți îngerii
Lerui, Doamne,
Busuioc verde pe masă
Lerui, Doamne,
Rămâi gazdă sănătoasă
Lerui, Doamne.

După dealul cel mai mare

Velerim și veler, Doamne,
Răsărit-a mândru soare.
Velerim și veler, Doamne,
Dară soare nu era
Velerim și veler, Doamne,
Și lăcaș de mânăstire
Velerim și veler, Doamne,

Cu pereții de alămâi
Velerim și veler, Doamne,
Și cu ușa de tămâi
Velerim și veler, Doamne.

Sus la nouă meri¹²,

Hoileranda lerui, Doamne le'.
Ard nouă lumânări,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Sus ard și-n jos îmi chică,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Chică nouă chicături,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
La pământ de iarbă verde,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Ruptu-s-ar, făcutu-s-ar,
Hoileranda lerui, Doamne le'.

¹² Pentru varianta completă,
vezi Lucia Cireș, *op. cit.*, p. 170-
172 (Ivești, 1975).

La pârău cine se scaldă,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Scălda-s-ar Crăciun bătrânu',
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Se scălda, se iordănește,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Cu vin alb se limpezește,
Hoileranda lerui, Doamne le'.

.....

Sânt căciuli brumării,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
De se vând la cazaclii,
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Câte o sută și cinzeci
Hoileranda lerui, Doamne le'.
Noi țărani cu bună seara
Hoileranda lerui, Doamne le'.

<i>Nr.</i>	<i>Localitatea</i>	<i>Culegător/ Data</i>	<i>Titlul</i>	<i>Informator/ Interpret/ Vârsta</i>
JOCURI ȘI CÂNTECE POPULARE				
MICLEȘTI				
1	Miclești	G. Ilașcu, 15.III.1970	<i>Hora pe bătaie</i>	Adam Șerban, 80
2			<i>Hora pe bătaie (2)</i>	
3			<i>Frunza nucului</i>	Maranda Șerban, 79
4			<i>Polca dreaptă</i>	Adela Șerban, 48
5			<i>Polca dreaptă(2)</i>	
6		12.III.1974	<i>Prepeleacul</i>	Ștefan Dârțu, 80
7			<i>Prepeleacul (2)</i>	Constantin Carp, 50

8		15.III.1972	<i>Cântecul zurgălăului</i>	Platon Apostu, 66	
9			<i>Frunza nucului</i>	Soltana Ilașcu, 62	
10			12.III.1974	<i>Chiriac fără izmene</i>	Ștefan Dârțu, 80
11		<i>Sârba</i>			
12		15.X.1972	<i>Vântulețul</i>	Vasile Bursuc, 55	
13			<i>Șarampoiul</i>		
14			15.IV.1971	<i>Gândul mâței</i>	Vasile, 70 și Soltana Ilașcu, 62
				<i>Tinerel m-am însurat</i>	
15		28.II.1981	<i>Horă</i>	Năstase Barbu, 48	
16			<i>Sârba</i>		
17			<i>Horă</i>	Petrică Pavel, 55	
18					

ZĂPODENI				
19	Zăpodeni	G. Ilașcu, 15.III.1970	<i>Hora-n două părți</i>	Vasile Micodan, 54
20	Portari, Zăpodeni	Lucian Lefter, Ana-Maria Rață 20.VII.2011	<i>Miorița</i>	Emilian Garofa, 71
21			<i>Doină</i>	
22			Melodii de joc: <i>Ciobă- nească, Bătută, Sârbă, Horă etc.</i>	
PERIENI				
23	Perieni	G. Ilașcu, 24.IX.1973	<i>Hora-n două părți</i>	Costache Gh. Roșca, 70
24			<i>Floricica</i>	
25			<i>Floricica (2)</i>	
26		17.VI.1976	<i>Hora-n două părți</i>	Cimpoierii
EPURENI				
27	Epureni	G. Ilașcu, 14.III.1969	<i>Ciobănașul</i>	Geanina Carp, 38

PUIEȘTI

28	Puiеști	G. Ilașcu, 14.XI.1971	<i>Sârba pe săltate</i>	Dumitru Costan, 49	
29			<i>Marișica</i>		
30			<i>Ș-are măi</i>		
31			<i>Hora pe bătaie</i>		
32		13.IX.1998	13.IX.1998	<i>Ș-are măi (2)</i>	Ion Chiriac, 67, vioară
33				<i>Florica</i>	
34				<i>Șperla</i>	
35				<i>Buleandra</i>	
36				<i>Jumătate de joc</i>	
37				<i>Băiețelul</i>	
38				<i>Ruseasca</i>	
39				<i>Corăgheasca</i>	
40		<i>Sârba pochilor</i>			
41	13.IX.1998	13.IX.1998	<i>La Lenuța sub cerdac</i>	Dumitru Costan (Neamțu), 76	
42			<i>Mușamaua</i>		
43			<i>Și iar verde de trei nuci</i>		

44			<i>Bărbatul meu nu este mort</i>	
BOGDANA				
45	Bogdana	G.Ilașcu 17.VII.1977	Mărunțelele: <i>Baraboiul, Mărunțelul, Florica, Galopul, Fedeleșul, Alunelul, De doi, Polca-n șapte pași, Cărășelul, Coasa, Galo- pul, Aliven- cile, Frunza nucului, Coasa, Cărășelul</i>	Costică Banu, 63 – vioară, Nacu, cobză
46		17.VII.1977	Mărunțelele	

			(2): <i>Frunza nukului, Polca dreaptă, Rața, Galopul, Dreapta</i>	
47		17.VII.1977	<i>Frunza nukului, Polca dreaptă, Rața, Galopul, Dreapta</i>	Fluierașii
DOBÂRCENI				
48	Dobârceni, Muntenii de Jos	G.Ilașcu 27.XII.1977	<i>Rândurile: Horă, Horă, Brăul de rol, Damele și paianții, Harapul, Oameni de unire, Rața, Oița, Cără-</i>	Vasile Gându, 77, vioară

			<i>șelul, Pădurețul, Sârba studenților</i>	
DRAGOMIREȘTI				
49		G.Ilașcu G.Sfârlogea 28.II.1973	<i>Mâna pe bățai</i>	Vasile Talpalaru, 37
50			<i>Chirostiul</i>	
			<i>Chirostiul</i>	
51			<i>Jumătate de joc</i>	
52			<i>Șapte găște</i>	
53	Rădeni		<i>Sârba</i>	
54	Doagele	8.X.1980	<i>Doina</i>	Ion Grigore, 62
55			<i>Sârba</i>	
56			<i>Rusasca</i>	
VOINEȘTI				
57	Voinești	G. Ilașcu, 18.X.1972	<i>Ș-are măi</i>	Dumitru Gâlcă, 53
58			<i>Zurgălăul</i>	
59			<i>Păpușile</i>	
60			<i>Chirostiul</i>	
61	Avrămești, Voinești	24.IV.1976	<i>Țărăneasca</i>	Toader Ghintuială,61

DĂNEȘTI				
62	Dănești	G. Ilașcu, 5.I.1972	<i>Jumătate de joc</i>	Vasile Popovici, 85
63			<i>Sârba</i>	
64			<i>Sârba pe bătăi</i>	
65			<i>Hora stângă</i>	
66			<i>Polca dreaptă</i>	
DUMEȘTI				
67	Dumești	G.Ilașcu 21.III.1984	<i>Coasa</i>	Gheorghiiță Stan, 45
68			<i>Corăgheasca</i>	
69			<i>Jumătate de joc</i>	
70			<i>Oița</i>	
71			<i>Pădurețul</i>	
72			<i>Rața</i>	
TODIREȘTI				
73	Todirești	G.Ilașcu 13.II.1977	<i>Hangul</i>	Gheorghiiță Stan, 45 Neculai Hânceanu, 59, Gh. Onofrei
74			<i>Grâu mărunț</i>	
75			<i>Chindia</i>	
76		28.IV.1976	<i>Ițele</i>	
77			<i>Sârba pe sfoară</i>	

78		5.I.1972	<i>Horă-n două părți</i>	
79			<i>Horă-n două părți</i>	
80		28.IV.1976	<i>Horă pe săltate</i>	
OȘEȘTI				
81	Oșești	G.Ilașcu 2.V.1981	<i>Hora pe bățai, Pădurețul, Hangul</i>	Ilie Ilie, 62, vioară; Gh. Furcoi, 68, cobză;
82			<i>Hora pe bățai</i>	Cristea, 30 și Elena Mititelu, 28
ȘTEFAN CEL MARE				
83	Ștefan cel Mare	G.Ilașcu 17.VII.1980	<i>Horă</i>	Manole Apetroaei, 51, cimpoi, fluier
84			<i>Doină, Sârbă</i>	
85			<i>Horă</i>	Costică Tătăruș, 45

86		17.VII.1977	<i>Doină, Ciobănească</i>	Irimia Hristea, 62
87		8.III.1976	<i>Horă</i>	Fluierașii
88			<i>Mușamaua</i>	
89			<i>Sârbă</i>	
CHIȚOC				
90	Chițoc	G.Ilașcu 2.VIII.1970	<i>Hora-n două părți</i>	Aurel Mocanu
PUNGEȘTI				
91	Pungești	G.Ilașcu 15.III.1982	<i>Horă</i>	Formația de dansuri
FRUNTIȘENI				
92	Frunțișeni	G.Ilașcu 7.IV.1982	<i>Sârba</i>	Elena Stamate, 37
MITOC				
93	Mitoc,	G.Ilașcu 23.IV.1983	<i>Sârba</i>	Nicolae Balan, 40
94	Banca		<i>Hora-n doi</i>	
IANA				
95	Iana	G.Ilașcu 28.II.1981	<i>Bătuta I(1)</i>	Petrică
96			<i>Bătuta I(2)</i>	Pavel, 55

97			<i>Bătuta II(1)</i>	
98			<i>Bătuta II(2)</i>	
99			<i>Ruseasca</i>	
100			<i>Sârba</i>	
TĂTĂRĂNI				
101	Tătărăni	G.Ilașcu 19.III.1976	<i>Hora moșilor</i>	Dănuț Barzu, vioară
CÂRJA				
102	Cârja, Murgeni	G.Ilașcu 8.VII.1969	<i>Hora de la Cârja</i>	Valerică Petraru, vioară
TÂRZII				
103	Târzii	G.Ilașcu 2.VII.1980	<i>Hora pe săltate</i>	Ionică, 37
FLOREȘTI				
104	Florești, Poieniști	G.Ilașcu 22.IV.1982	<i>Rusasca, Ciobănașul, Bătuta, Rusasca,</i>	Gh. Păduraru, 69, fluiet și țiteră

			<i>Bătuta lui Gheorghe, Hora lui Gheorghe, Dârlâita, Sârba</i>	
BLĂGEȘTI				
105	Blăgești	G.Ilașcu 28.VII.1984	<i>Sârba, Sârba pe schimbate, Hora, Sârba</i>	Solzarii
GUȘITEI				
106	Gușiței,	G.Ilașcu 14.VII.1981	<i>Sârba</i>	Axinte Pericle, 67, vioară
107	Dimitrie		<i>Sârba lui 31</i>	
108	Cantemir		<i>Sârba lui Maftai</i>	
109			<i>Sârba bulgărească</i>	
CODĂIEȘTI				
110	Codăiești	G.Ilașcu 4.IV.1987	<i>Horă</i>	Silvia, 37, și Ioan Hodaș, 41

TĂCUTA				
111	Protopo- pești	G.Ilașcu 13.VII.1977	<i>Hangul</i>	Formația de dansuri
112	Tăcuta	G. Ilașcu, Dan Ravaru 1989	<i>Hora</i>	
113			Claca de cânepă: <i>Ș-asară am fost la clacă, Ghicatori, Foaie verde bob năut, Asară la șeză- toare, De ursită, Foaie verde foaie lată</i>	Magdalena Blănaru, 83, Elena și Costel Rotaru ș.a.
CHETREȘTI				
114	Chetrești, Bălteni	G. Ilașcu, Dan Ravaru 1988	<i>La horă-n sat</i>	Grup vocal
115			<i>Juna Rodica</i>	
116			<i>Fa Mariță un- te duci</i>	

SOLEȘTI				
117	Solești	G.Ilașcu 8.V.1988	<i>Doină (Când și-a pierdut ciobanul oile)</i>	Vasile Pâslaru, 68
MUNTENII DE SUS				
118	Muntenii de Sus	G.Ilașcu 17.VI.1972	<i>Horă, Hangul, Rusească</i>	
			Ion Veica, 42; Sandu Agafiței, 40; Nicolae Agafiței, 41; Dumitru Veica, 40; Vasile Apetroaie, 30	
119		17.VI.1977	<i>Sârba, Bătuta</i>	Vasile Radu,
120			<i>Hora</i>	43
121			<i>Bătuta</i>	Mihai Neacșu
PĂDURENI				
Ansamblul Stejărelul				
Coord. Temistocle Diaconu				
122	Pădureni	G.Ilașcu 11.II.1976	<i>Ca la zestre</i>	Temistocle
123			<i>Sârbă</i>	Diaconu, 24
124			<i>Horă</i>	ș.a.

125			<i>Horă, Bătuță</i>	
126		8.III.1976	<i>Doină</i>	Valuș Racovanu, 18
127			<i>Horă</i>	
128			<i>Sârba</i>	
IVEȘTI Ansamblul Rapsozii Iveștilor Coord. Georgeta Ioan (16.II.1952-4.IV.2004)				
129	Ivești	G.Ilașcu 6.X.2002	<i>Azi la noi e sărbătoare</i>	Grup vocal. Instructori: Georgeta și Constantin Ioan
130			<i>Frunză verde nucă seacă</i>	
131			<i>Am iubit și eu odată</i>	
132			<i>Aseară am fost la clacă</i>	
133			<i>Din Moldova lui Ștefan</i>	
134			<i>Frunză verde de cicoare</i>	

135			<i>Pe unde-am colindat</i>	
136			<i>Când eram la mama fată</i>	
137	Ivești	6.X.2002	<i>Azi la noi e sărbătoare(2)</i>	Acompania- ment: Orchestra Rapsodia Vasluiului (Dirijor: Valentin Tudose)
138			<i>Frunză verde nucă seacă(2)</i>	
139			<i>Am iubit și eu odată(2)</i>	
140			<i>Aseară am fost la clacă(2)</i>	
141			<i>Din Moldova lui Ștefan(2)</i>	
142			<i>Frunză verde de cicoare(2)</i>	
143			<i>Pe unde am colindat(2)</i>	

144			<i>Când eram la mama fată(2)</i>	
145			<i>Hora de la Ivești</i>	
146	Ivești	Gh. Ilașcu 1990	<i>Hora-n două părți</i>	Georgeta Ioan, 38
147	Ivești		<i>Mâna pe bătaie</i>	
COLINDE				
148	Ivești	6.X.2002	<i>Sfânta maica lui Hristos</i>	Georgeta Ioan, 50, și grupul vocal
149			<i>Sculați boieri</i>	
150			<i>Sus în poarta Raiului</i>	
151			<i>Florile dalbe</i>	
152			<i>Prin cel cer</i>	
153			<i>Prin cel cer(2)</i>	
154			<i>Dinaintea istor curți</i>	

155			<i>Dupa dealul cel mai mare</i>	
156			<i>Azi e zi de sarbatoare</i>	
157			<i>Sus la nouă meri</i>	
158			<i>Sorcova</i>	
159			<i>Cu semănatul</i>	

Aranjamentul instrumental al celor mai relevante jocuri populare culese și înregistrate de George Ilașcu a fost realizat în martie 2014 de către ansamblul „Trandafir de la Moldova” din Huși (nr. 1, 19, 23, 24, 27-31, 49, 53, 60, 112 și cele folosite ca lecții de coregrafie)
Dirijor: Valerică Petraru, Coregraf: Virginel Solomon

Soltana Ilașcu (născută Șerban), 83 de ani (1995)

Vasile Gr. Ilașcu, 91 de ani (1995)

Pe prispa casei: Soltana Ilașcu

Miclești, jud. Vaslui, 17 decembrie 1995: gospodăria familiei Vasile și Soltana Ilașcu, părinții lui George Ilașcu;
Capturi fotografice după o filmare de Petrică Toma

Claca de la Tăcuta, 1989
Colecția: Costel și Elena Rotaru

Rândurile, Muntenii de Sus, 1972

Ștergar, detaliu; Tăcuta, prima parte a secolului XX
Colecția: Costel și Elena Rotaru

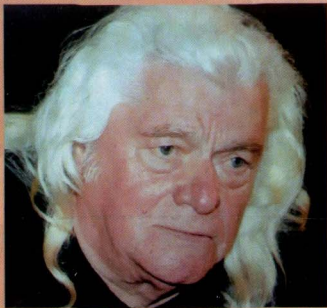
Fonoteca de folclor
„George Ivascu”

Joc și cântec popular vasluian

©

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

<https://biblioteca-digitala.ro>

George Ilașcu este imaginea coregrafiei județului Vaslui, aici fiind și locul unde s-a născut: Miclești, 18 noiembrie 1938. Începuturile sale de profesionist al jocului popular s-au petrecut în 1964, la Bârlad, de coregraf al Consiliului Județean al Sindicatelor, iar în 1968 s-a mutat la Vaslui. A instruit formațiile de dansuri ale fabricilor județene și a colaborat, încă de la înființare, cu ansamblul folcloric „Trandafir de la Moldova”, pe vremea când activa la Bârlad și Vaslui.

Începând din 1982, George Ilașcu a fost coregraf la Centrul Județean al Creației Populare, până în anul 2000, însă activitatea sa coregrafică a continuat. Astfel că mai toate ansamblurile de dansuri populare din județul Vaslui îi datorează existența, un reper al activității sale fiind și acela de coregraf al ansamblului folcloric „Stejărelul” de la Pădureni (1975-2000), înființat de Temistocle Diaconu, care a reprezentat România de multe ori în afara țării.

Vreme de câteva decenii, maestrul George Ilașcu a cules și a înregistrat vechi jocuri populare, pe care le-a publicat în 1997, *Jocuri populare vasluiene*, continuând cu cel de-al doilea volum în 2013, care cuprinde preponderent jocuri performate la obiceiurile de Anul Nou din arealul în-tregului județ.

De multe ori, pe vremea însorită sau înnegurată, pe drumuri de piatră sau prin noroaie, a pornit pe teren. Uneori, așa cum se poate audia din câteva înregistrări în această fonotecă, vechile jocuri au putut fi reconstituite doar din murmurul melodic al unor bătrâni care păstrau în amintire petrecerea sărbătorilor tinereții.

editura plm

9 786081 358103